

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyilnterek
 felvételnek árszabály szerint
 a kiadó hivatalában:
Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. sz.
 Hirdetések felvételnek a külföldön:
 Bécsben: Oppelt A.-nál, Stubenbassei Nr. 2.
 Moszkva: Kholodnitski, Saveljeva Nr. 2.
 Haasenstein és Vogler, Wallfischgasse 10.
 Daubé G. L. és társai, Wallzeile Nr. 12.
 Párizsban: Haugas, Lafitte & Comp.-nál, Place de la Bourse.
 Frankfurtban: D. Daubé G. L. és társai.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal:
Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. szám.
 Csak lényeges levelek fogadtnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.
 Előfizetési díj:
 Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
 Egy évre 20.—
 Félévre 10.—
 Negyedévre 6.—
 Egy hónapra 1.80
 Egy szám 6 krajczár.

Az országházból.
 Grünwald Béla meglehet elégedve: az egész világ a közigazgatási reformról beszél. Nem különben meg lehet elégedve Szapáry Gyula is, mert a budgetjéről meg senki nem beszél.

Az adminisztráció reformja egész nagy voltában fölvonult a napirendre. Senki nem mondhatja, hogy nincsen ott. És pedig in foribus.

Tibád Antal, a kormánypart szónoka közel két óráig tartó beszédében alig beszélt másról. Nagy szorgalommal állította egybe kivált a kompetenciák állapotát a főbbviteli fórumokat.

A hány ügy, annyi különböző fórum, s egyik ügynek épen nincs, másnak három magasabb fórumhoz is van főbbvittele. Egész labirintus ez, melyben lehetetlen embert képzélni, ki minden alkalommal tájékozassa magát. Eltérve abban az is, a ki soha nem foglalkozott egyébként, mint az adminisztráció bonyodalmaival. Tibád untatta ugyan a házat e nagy terjedelmű munkáját fölolvásával, de kétségtelen, hogy jó szolgálatot tett összeállításával, könnyebbé téve ezzel is a tömkelegből kivetölt Ariadne-fonal megtalálását.

Ugy látszik, ő is azokhoz tartozik, kik közigazgatásunkat központosító irányban kívánják reformálni s mivel a kormánypart padjairól beszél, sokan hajlandók voltak beszédelőt olyba tekinteni, mely a kormány részéről is helyesléssel találkozhat, talán épen főbb vonásaiban. Ha e föltételek áll, akkor Grünwald Coriolannak nem volt oka kivonulni Rómából s fölkeresni a volskusok táborát.

Pártunk részéről Simonyi Ernő beszélt. Persze ő neki is alkalmazkodni kellett a helyzethez s állást foglalnia az előtérbe telt kérdés iránt.

Egyszerű dolog volt az állásfoglalás. Csak rá kellett mutatnia a függetlenségi part 1869-ki válaszfeliratában kijelentett pontokra, melyekben világosan meg van mondva, hogy a közigazgatási reformot mi is akarjuk, s részletesen meg van mondva, sokkal határozottabban és érthetőbben, mint Grünwaldnak akár röpiratában, akár beszédében. Diametriálisan ellentétben állunk az ő fölfogásával; az ő célja a központosítás, a miénk a teljes önkormányzat.

Nagy jelentőségű Simonyi Ernő mai beszédének az a része, melyben a régi megyékről beszél. Kik ellenzik a megyei önkormányzatot? Azok a fiatal emberek, a kik az absolutizmus, a provizoriumok s az új korszak alatt nőttek föl, s nem lehetett alkalom közvetlen észlelet, tapasztalás útján, működésük közben ismerni meg a megyéket. Regényekből, irányművekből, melyek a megyerendszer kinevezési ostromozták, vagy nevelésügyi oldalait tárták föl, osztrák doktorok könyveiből ismerik, kiknek feladatuk volt e megye-rendszert népszerűtlenül tenni, fölfognatni, megbuktatni. De nem ismerték mint életérős, szerves organizmust, mely a nemzet vérel, gondolkodásával és jellemével volt rokon, palladiuma a szabadságnak, nevelő

dajkája nagy erőnek, viszonyaink között nem kevésbé, sőt tán még inkább kielégítő szerv az állami feladatok rájokbízott részének végrehajtására, mint más államok erre hivatott szervei s minden központi hatóságnál jobb organumai, mert igazabb ismerői a lokálisok érdekeinek, — valódi védszancái az alkotmányok.

Szóla, — s beszédének e hivatkozása nem téveszté el a hatást, — husz esztendő alatt bejárta Európa civilizált országait s volt módja közelről ismerkedni meg azok intézményeivel; de olyat nem talál a sok között, a melylyel föléserelné a megyei önkormányzatot, mert egyik se nyújtja a nép szabadságának azt a garanciáját, melyet ez nyújt. Mi a megyei önkormányzatnak alapprincipiuma, vezéreszméje?

Az, hogy a kormány ne hajthassa végre rendeleteit más, mint olyan organumok által, kiket maga a nemzet választott. Ebben megbecsülhetetlen garancia van, hogy a nemzet jogait, érdekeit jogszertien nem sértheti meg semmiféle kormány, mely alkotmányosnak mondja magát. Nincs nemzet, melynek hasonló intézménye volna. Másutt a nemzet, a nép zöme az államfunkcióknak csak egyik ágazatában; a törvényhozásban részes. Magyarországon a végrehajtásban is részessé vált épen a megyei szervezet által. A legislatióban és az exekutívában való e kettős részesség tette a magyar nemzetet az alkotmányos szabadság iránt oly fogékonyra és érzékenyre.

Simonyi Ernő a régi megyeszervezetet egyszerű, de találó jellemzésével alkalmasnak tartotta gondolkodóba az ellenlétezők közül. Van is mit gondolkozni rajta valóban. Pedig azt a másik nagy érvelt, mely egy egészséges önkormányzati szervezetnek kifejtése mellett épen a mi körülményeink között oly meggörző erővel bír, nem is látta szükségesnek fölemlíteni. Valóban fontolóra vehetnék ellenzői azokat a körülményeket, melyek között megyerendszerünknek okvetlenül kifejlődni kellett. Magyarországnak századok óta nem volt állandóan független, önálló kormánya, mindig bélyegyomással állt. Alólól kellett kifejlődni az ellennymásnak, hogy ez a nemzet el ne veszítse a létezéshez aequilibriumát. Ha Magyarországnak teljesen független kormánya lenne, akkor a municipiumok szükségességének jelentékenny része elmaradna. — De hát mondhatja-e a legvérmesebb kormánypart ember is, mondhatja-e maga a kormány, hogy ő független, önálló kormánya Magyarországnak? Nem maguk a miniszterek e épen azok, kiknek minden léptenyomon éreznük kell a rájuk Bécshől gyakorolt nyomást? S nem érezték-e olykor-olykor szükségét, mily jó lenne, ha hivatalos határolás valamely szervezetre, melynek ellenállásán a fölülről jövő erőszak hullámait megkönnyítenék? Ha Magyarországnak a bécsi alkudozások idején oly szervezete lett volna, minő alapprincipiumait tekintve, a régi megyerendszer volt: meg vagyunk róla győződve, hogy nagyobb súly-

lyal léphetnek volna föl Bécshen az ország érdekei mellett még a meglévő imbecillitás közönségi alapon is.

Budapest, február 25.

A függetlenségi párt tegnapi értekezletéről a mai lapokban téves közlemények jöttek forgalomba. Igaz, hogy többen agyaglyukat jelentették ki az iránt, vajon az Apponyi-féle bizalmatlansági javaslatra szavazhat-e a párt a nélkül, hogy azon föltevésbe ne essék, hogy netán Apponyi közigazgatási nézeteit helyesli, de ezen agyagly ellen a párt sok tagja részéről hangsúlyoztatott, hogy a párt nézeteit eléggé ismeri az ország arra, hogy a bizalmatlansági szavazatot félre ne érthesse. Egyébiránt téves az is, hogy a párt többsége az Apponyi-féle indítvány elvetését már elhatározta; valamint téves az is, hogy Simonyi Ernő javaslatát előadta; végre a szem való, hogy Mocsáry Lajos elnök előterjesztette, hogy az egyesült ellenzék a pártot, hogy deputációt intéz a pártban. Ő csak annyit mondott, hogy magán uton hallott ilyes valamit az egyesült ellenzék egy tagjától. — Annyi azonban igaz, hogy a párt az Apponyi-féle javaslat tárgyalását újabb értekezletre halasztotta el.

Az egyesült ellenzék elkészült közigazgatási reformjavaslatával. Lesz alkalomunk elmondani róla véleményünket. Ez alkalommal csak röviden felelünk föl a következőknek.

Az állami közigazgatás elvileg elfogadtatott. A kivitelben kimondott egy részt a megyei bizottságok kandidációjára alapján a tisztviselők kinevezetése, másrészt azonban elfogadtatott a megyei bizottságok vagy esetleg kerületi bizottságok ellenőrzési jogi legeszebb és törvény által biztosított alakban. Kimondott a közigazgatási biroságok felállítását, melyeknél a legutolsó fórum lenne a központosítandó felső közigazgatási törvény-szék. A közigazgatási tisztviselőknek összes vizsgálatai függetlenül a miniszterintézménytől a bíróságok által bíráltnak meg. Ezen fontosabb elveken a megállapodás az egyesült ellenzék megígért, s a megállapodás a mai értekezletből közzétett a pártokivüliek klubjával is, hol az megbeszélést tárgyalt képezi. Előadásával és indoklásával a házban Szilgyi Deszö bizatott meg, ki e tárgyan a holnapután — pénteki — ülésben fog fölészólni.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma d. n. 6 órákor Horváth Lajos elnöklete alatt tartott ülésben, melyen a kormány részéről Pauler igazságügyminiszter volt jelen, felváltva a büntető törvénykönyvek életbe léptetéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását, melynek részleteiről az idő előrehaladtával és tárgyalalmaz miatt holnap közöljük a tudósítást.

A phylloxera ellen követendő eljárás tárgyában a kereskedelmi miniszteriumban ma este tartott a második szakértői értekezlet, melyen folytatott a meg elő nem intézett kérdések tárgyalása.

A „Gazetta Narodowa” egy töredékét közöl az urak háza föderális pártjának programjából, mely a Schwarzenberg herczegnél tartott gyűlésen elfogadtatott s a melyet Sapieha herczeg becsatolt a nevezett lemlongi lap rendelkezésére.

A program következő pontokat tartalmazza: „Alólítottak kinyilatkoztatják, hogy a jogért a nyil-

vános élet minden terén sorompóba lépnek s az állam és egyház között feltétlen egyetértést kívánják létesíteni. — A monarchia összes nemzetiségeinek történelmileg indokolt egyenlősége mellett emelnek szót, hogy minden ember egyenlő mértékben élvezhesse az alkotmányos szabadságot. — Az uralkháza föderális pártjának tagjai tovább az államháztartás egyensúlyának helyreállítására törekzenek, s az osztrák-magyar monarchia részére biztosítani akarják azt a lehetőséget, hogy minden körülmények között nagyhatalmi állásának egész súlyát felhessen föl. — E célzt az újonnan szervezett párt tagjai a már meglévő rendszerek hatásoz fejlesztése által volik elérheti.”

Budapest, febr. 25.

A pétervári merénylet tárgyában még a következő próbb részleteket jegyezzük fel: Azt állítják Pétervártól, hogy a téli palota pinchezvisegeinek felügyelője, Petrovsky tudomásával birt a robbantás tervezetéről. A Petrovsky szóvaladalkot szászal az állítja, hogy Petrovskyt gyakran látták egy fiatal, elegánsan öltözött urral érintkezni. Konstatálva van az is, hogy a dynamit egy óraművet együtt a watercloset és a folyosó közli falba tétetett. Az elfogatások éjjel-nappal szakadatlanul folynak. Pár nap előtt két egyént fogtak el épen abban a pillanatban, a mint a távolról Braunnschweig titkos tanácsos lakásait fel akarták gyujtani.

A Guszinye-ügy konstantinápolyi hírek szerint mindinkább összehagyódnak. Corti gróf majd hogy elveszté bátorságát, Sawas pasa nem tudja magát elszánni arra, hogy a katonai bizottság által kidolgozott és a minisztertanács által helyeselt tervet a szultán elé terjessze, mert attól tartanak, hogy a ratifikációt meg fogja tagadni. E mellett a Montenegroi illető koncessziókat meg lehetesen szükre szabták, s meg is fogják nyírhalni. — Ugy látszik, maga Sawas pasa is belátja, hogy mily kevéssé vehető komolyan Miklós fejedelem ajánlata. Az osztrák-magyar kormány eszalokozott az olasz kabinet lépéseivel, míg a berlini kormány még mindig nem foglalt állást. Szóval, a tavasszal beadható albán-montenegroi konfliktus kilitása épen nem oszlott el. A vad gyülelet, melyet két népfaj egymás iránt táplál, következő este illusztrálja: Mult szerdán a „Hotel Byzance”-ben lakó Bulkovic ügyvivőnel egy idegen férfi jelentkezett. Albán volt s két revolvert tartott magánál; többszöri felszólítás dacára nem akarta megmondani, hogy mi vezette őt a szállóba; ugy látszik, hogy gyilkosságot akart elkövetni. Szerencsére, egy szállodai szolgáló jelent meg a teremben, mire az arnauta azal távozott el, hogy nemcsakára vissza fog térni.

A „Polit. Corr.” jelentése szerint a török külügyminiszter, Sawas pasa egy emlékiratot adott át Konduriotis görög követnek a két rendbeli görög memorandium válasza gyánánt. Az elsőben a porta tanácsosokt kér a berlini kongresszuson szóba hozott határvonal tárgyában, míg a másodikban elveti a görög meghatalmazott által javasolt határvonalat, mely a Kalamas és Peneus síkságok északi részén vonulna el. Ennek ellenben megfelelő a porta a görög delegátus abbeli kívánságának, hogy az új határvonal két szélső pontja Thebenből és Aninből induljon ki.

Szerajevóból írják a következőket: A Plevlje déli környékén portyázó osztrák őrszakt ellen a belnlakók lövéseket intéztek, a nélkül, hogy valaki megsebesült volna. A tett helyén négy egyént

fogtak el, kiknek egyike alkalmasint török határor, ki állásáról megszökött. A négy fogoly viszárgalt alatt van.

Kelet-Ruméliában nagy feltűnést kelt a panszláv bizottság ügynökeinek Haskioiben történt elfogatása. — Az illetők a különböző falvakban gyűjtésekkel foglalkoztak. Az egyiknél 460 török lírát találtak, melyet két faluban gyűjtött. Később kiderült, hogy az egyes hatóságok tudomással bírtak ez emberek áizelmeiről, sőt még gyámolították is őket. A philippopoli titkos bizottság, mely a foglyokat a gyűjtésekre felhatalmazta, nem más, mint az orosz panszláv-egyesület fióktestülete. A gyűjtések idején a falvak kijáratainál a tornagyölet tagjai állottak őrt. Ez állapotban újabb sürgető okot láttunk arra nézve, hogy Törökország Kelet-Rumélia határait a berlini kongresszustól nyert megbízás alapján, mihamarabb megszállja. Míg ez meg nem történik, Kelet-Rumélia a panszláv propaganda állandó bujogtatásának lesz kitéve.

Az árverések statisztikája.

Az árverések irtozatos tömege, melyre a folyó évi költségvetés tárgyalása alkalmával, mint a gazdasági hanyatlás egyik legszomorúbb bizonyítékára — nagy vonásokban — reá mutattam: érdeklődést kellett szelesebb körökben. Az összekelt nagysága kétféleképpen támasztott sokakban. Az általam esetetel szomorú képet sokan tulzotnak tartják. Ezen kételyekkel szemben kötelességemnek tartom számitásaimat igazolni, mit egy országgyűlési beszéd keretében — melybe a pénzügyi és gazdasági helyzet képet ugyis csak nagy valóban szorítathatam bele — nem tehettem. Most sem terjeszkedtem ki a tárgy egészére. Hírapi cikkek keretében nem vagyok képes beszorítani azt az egész nagy anyagot, melyet a végrehajtásoknak és árveréseknek több évre kiterjedő statisztikája nyujt. Meg fogunk ezt tenni — mind előbb — egy külön tanulmányban, melyben kidomborítom a gazdaság tárgyán minden érdekes és tanulságos momentumot.

Feladatomnak ma csak azt tekintem bebizonyítani, hogy a kép, melyet mai gazdasági helyzetünk körül vázlatosan nyujtottam, nem tulzolt; hogy a valónak megfelelő: hogy a ma folymatban levő árveréseket nem tulzotam. S e tekintetben csak a mai helyzet esetleges szoritkozom. Közöltem tehát részletesen a mai napok árverési statisztikáját: abból megtélhetjük a jelen helyzetet. Mindenesetre érdekes és tanulságos az összehasonlítás az előbbeni évek eredményeivel is, s különösen az alkotmányos élet első éveivel: de ezt az összehasonlítást most mellőzöm. Több vagy kevesebb ingó és ingatlan birtok került-e végrehajtás alá a mult években? az mindenestere érdekes, tanulságos: de ez a kérdés már a multé. A mi minket az első sorban kell hogy érdekeljen: az a jelen. Mennyi ingó és ingatlan birtok került ma végrehajtás alá? ez a kérdés, melyre felvilágosítok. S erre nézve a hivatalos Budapesti Közönynek e évi számitást veszem alapul. Ezek legközlebb érdekelnek, mert hiszen azon napról szólnak, melyekben élnék. Az ezen évrben megjelent Budapesti Közönynek eddig összesen negyven számitást dolgoztam fel. Ez a negyven számitás ma foglalja az 1880. jan. 1-től febr. 19-ig tartó időköz. Tehát mással honapnál többet. Elég idő, hogy belőle legalább nagy vonásokban tájékozódó képet nyerjünk a jelenlegi helyzetre nézve.

Közöltem tehát az adatokat szárazon és ridegen, nem zsákmanóvalva azokat ki pártzoldokra. Beszélnek csak úgyis elég hatalmasan maguk. A baj, melyről úgyis számok beszélnek: országos baj. Egy — még oly hatalmas párt küzdelme e bajokkal szemben megtörik, azzal csak az összes nem-

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRCZÁJA.

Szélesedni alatt.

— — — Vihar!
 Egykor téptél engem is,
 Utól, verél kinn az éjben.
 Vad gyönyörrel ostromoltál
 Zúgó tengeren keresztül
 S én fekete árjaidban —
 Mint a vészmadár —
 Szilaj göggyel, búszke búval
 Csattogtatam szárnyamat,
 Czellatallni jártam, szálltam
 S azt akartam, azt kívántam:
 Mindörökké elboríts!
 Azt akartam: győzz felettem
 És sodorj a semmiségbe;
 Veszni vágytam temetetlen,
 Siratlatlan, nyomtalan.

Egykor így volt! Amde most
 Kiderült az ég fölöttem
 És a hullám elsimult.
 Könnyű felhők usznak ott fenn
 S ormaiknak bús homályán
 Rözsdás hajnal fényes reszelt:
 Körülöttem langy fuvalmak
 Látszadonak pakjosan,
 Jangy fuvalmak lengetik a
 Parti fáknek sűrű lombját
 S részegítő, édes csókkal
 Dölnék a mezők olére ...
 Béke, kikelet ragyog ránk
 S viharköztől vert hajóimnak
 Vége partra szállhatók!

Megpihenni! Megnyugodni!
 Oh, ez édes gondolatnak!
 Tiszta idvét csak olyan szív
 Erzi melyen s igazán —
 Mely maga is, tengereként,
 Harezban állt a zivatarral

S játéka volt szenvedélynek
 Indulának — évekig.
 Megpihenni! Megnyugodni!
 Kikötőre tért végre
 S biztos révből, mosolygva
 Visszanézni messze, rémes
 Végletelenség távolába:
 Látni meg a látáron
 Lezuhanó vész utolsó
 Arnyait és hallani, hogy
 Mint húzódik más vidékre
 Tompa, féltelmes morajjal;
 A holdosság és nyugalom
 Szigetéről látni mindezt,
 Védő, nyájias tűzhely mellett.
 Kedvesünket átölelve
 S virágoztól, fénytől, daltól
 Ellarsztra kéjesen:
 Oh barátim! Nincs nagyobb árd,
 Mintha mindaz, a mi küzdés,
 A mi harez és fájdalom volt —
 Megtalálja gyógyulást,
 Békességét, vigaszt,
 S diadalra mámorában
 Szívünk búszke versengésre
 Kél a gögös csillagokkal
 S tisztább fényrel, égből lánggal
 Hinti széljél sugárját
 Mint maga a déli nap!

Endrődi Sándor.

A pápa és a „kamélias hölgy” szerzője.

Paris, febr. 20.
 XIII. Leo és ifjabb Dumas Sándor! Hogy kerül e két név együvé?
 Hát bizony megessét a esoda, a két név összekérült. Mind a ketten ugyanazt a tárgyat fejtegetik irodalmilag: csak hogy az egyik Encyclykikában, a másik Causerieben.
 Mindketten ugyanazt a tárgyat teszik fejtegetéseik tárgyává, egy időben, mintha csak összebe-széltek volna: a házasságot.
 Hogy ő szentsége mit mondhat a házasságról, azt körülbelül minden ember tudhatja. Sorompó száll a házasság szentségétől mellett, kárhóztatja az ellentétes fölőfőlést s bizonyítja, hogy az

erkölcsileg megromlott társadalmat az zökkenetű vissza puritán patriarchális médrébe, hogy a keresztény vallás szentségnek mondta ki a házasságot, mely felbonthatatlan s melynek megítélése ennélfogva tisztán az egyház jogkörébe tartozik s az államoktól hatalmi tulkpapás s az egyház ellen intézett istentelen támadás csupán, ha a házasságot a polgári szerződésnek és nemének tekintvén, azal ugy akarnek elbánni, mint emberi kötéssel s a magok foruma elé zsitálják.

E pápai irat igen aproposá jött, hogy ifjabb Dumas Sándor épen most megjelent műrieknek e című műve, a Code Napoleon fölbonthatatlanságát, 1816 óta, a katolikus egyház és a tridentinum zsinat tanáihoz híven föl nem bontható. A restaurációnak egyik első ténye volt, hogy hivatkossal a chartára, mely a római katolikus hitet a francia nép állami vallásának proklamálta, hogy a házasság fölbonthatatlanságát, a régi regimék módjára, visszaállítá és sem a juliusi monarchia, sem a második köztársaság, sem a második császárság nem bírták a törvényből kiküszöbölni többé, dacára, hogy e törvény egészen telitve volt az 1789-diki eszméktől s a törvényhozások több ízben intéztek ellene heves támadást.

A szélső baloldali egy képviselőjének, Naquet Alfrednek, a ki származására különben zsidó, volt fentartva, hogy rohamra keljen a középkor e hagyományá ellen s egy jól indokolt határozati javaslattal oly mozgalmat indítson meg az 1803-iki törvényhozás ide vonatkozó rendelkezéseinek visszaállítására és kibővítésére, melynek a jelen törvényhozásban uralkodó szellem mellett nem lehet egyéb következése, mint az, hogy egy év múlva az elválasztás integrans része lesz a Code civilnek.
 Naquet javaslatában ama föltelekek, melyek mellett az elválasz megengedhető, még a protestáns fölfogás szerint is tulbírásiok. Neki elég ok az elválaszra, ha mind a két fél akarja, tekintet nélkül arra, van-e, nincsen-e gyerek? Sőt ha csak az egyik

fél akarja is, elégnek tart elő indokokat, melyekre egy protestáns bíró színműsö mosolylyal tekintene. Pl. elég ok az elválasz kimondására, ha a paranzolt fél két évig távol volt s nem tudatott magáról, vagy a házasság tartama alatt bekövetkezett betegség, vagy az, ha a vidótt fél házastársát rágalmazta, ha a felek valamelyike tisztességtelen szerződésre adta magát s egyáltalában minden oly ok, mely nem volt előre látható, s melyet a bíróság a házastársi kötelekért sértőnek itél.”

E javaslatból tehát sokat le kell majd aludni, de maga a principium, az elválasztás a clericalisok minden támadásán s a pápa ellenzése dacára is bizonyonyal győzedelmesen fog elő kerülni a vitából.
 Az ultramontan párt által intézett heres támadások visszaverésére van szánva Dumas írtatott műve: „La question du Divorce”, mely e napokban jelent meg Calman Lévy-nél, mely Párisban oly elterjedést nyert pár nap alatt, hogy teljes lehetőségek kiterjedő újjáélt, czimlapja ott van minden könyvkereskedés kirakataiban, minden hírnap hirdetői közt, s minden — boudoir asztalon.
 Franciaország mai nemzedéket nem roz oldalkör jellemzi, hogy ily rendkívüli érdekek mondhatnán, szenvedélylyel foglalkozik, egy komoly vallás-társadalmi kérdéssel, habár tagadhatatlan, hogy e szent fölvetéssel mellett nem egy frivol indoknak, pusztá kíváncsiságnak talán szentes tárgyalgondolatnak is megvan a maga szerepe.

Ifjabb Dumas Sándor, mint atya is, nagy „vulgárisator.” Népszertésőnek lehetne fordítani, az e olyan embert fejezne ki, a ki egy bonyodalmas, tudományos mélységű tárgyat nagy vonalában egy a mivelletlen tömeg szája izéhoz tud ide-mítani, hogy az nem csak beveszi, de meg is emésztli. s mesterséges soha sem sikerül nélkül, ha az írő a tömeg hitányos értelmének elöbe nem siet, annak szívnálára le nem ereszkedik, s oly engedményeket nem tesz, melyek a szaktudós itéléske előtt aligha találhatnak kegyelemre. A mivelődelésnek a nép között terjesztésére azonban az ily tolmácsok megbecsülhetetlenek s pl. az öreg Dumas a nemzeti fölőfőlést megismertetésére az az sőbbértékekkel sokkal többet tett regényei és színművei által, mint a szabbtörtisokok egész legiója s az e zöből fölállított versaillesi múzeum.

Lapunk mai számához egy ív melléklet van csatolva.

